

Norme specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere

Normele specifice de securitate a muncii fac parte dintr- un sistem unitar de reglementari privind asigurarea sanatatii si securitatii in munca, sistem compus din:

- Norme generale de protectie a muncii care cuprind prevederile de securitate a muncii si de igiena muncii, general valabile pentru orice activitate;
- Norme specifice de securitate a muncii care cuprind prevederile de securitate a muncii, specifice unor anumite activitati sau grupe de activitati.

Prevederile tuturor acestor norme specifice de securitate a muncii se aplica cumulativ si cu valabilitate nationala.

Structura sistemului national de norme specifice de securitate a muncii urmareste corelarea prevederilor normative cu pericolele specifice uneia sau mai multor activitati si reglementarea unitara a masurilor de securitate a muncii pentru activitati caracterizate prin pericole comune.

Procesul de munca este tratat ca un sistem complex structurat, compus din urmatoarele elemente care interactioneaza reciproc:

- Executantul: omul implicat nemijlocit in executarea unei sarcini de munca;
- Sarcina de munca: totalitatea actiunilor ce trebuie efectuate prin intermediul mijloacelor de productie si in anumite conditii de mediu, pentru realizarea scopului procesului de munca;
- Mijloace de productie: totalitatea mijloacelor de munca (instalatii, utilaje, masini, aparate, dispozitive, unelte etc.) si a obiectelor muncii (materii prime, materiale etc.) care se utilizeaza in procesul de munca);
- Mediul de munca: ansamblul conditiilor fizice, chimice, biologice si psihologice in care, unul sau mai multi executanti isi realizeaza sarcina de munca.

1. Prevederi generale

Normele specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere cuprind prevederi de securitate a muncii pentru prevenirea accidentelor de munca in activitatile de exploatare a autovehiculelor.

Scopul este eliminarea sau diminuarea pericolelor de accidentare existente in cadrul acestor activitati, proprii celor patru componente ale sistemului de munca (executant- sarcina de munca- mijloace de productie- mediu de munca).

Domeniu de aplicare se aplica persoanelor juridice precum si persoanelor fizice care utilizeaza in activitatea de exploatare mijloace auto.

(1) Prevederile prezentelor norme se aplica cumulativ cu prevederile Normelor Generale de Protectie a Muncii si,selectiv, cu prevederile Regulamentului pentru aplicarea Decretului 328/1966 privind circulatia pe drumurile publice si pentru stabilirea si sanctionarea contraveniilor in acest sector, cu modificarile ulterioare si ale Conditiiilor tehnice pentru vehicule rutiere in vederea admiterii in circulatie pe drumurile publice din Romania, nr. 158 / 17.04.1994 ale Ministerului Transporturilor si nr. 380 / 18.04.1994 ale Ministerului de Interne.

Revizuirea normelor prezentele norme se vor revizui periodic si vor fi modificate ori de cate ori este necesar ca urmare a schimbarilor de natura legislativa, tehnica etc. survenite la nivel national, ale unitatilor sau proceselor de munca.

2. Prevederi comune tuturor categoriilor de autovehicule

Incadrarea personalului

Conducerea autovehiculelor este permisa conducatorilor auto numai in conditiile prevazute de Regulamentul privind circulatia pe drumurile publice si instructiunile si dispozitiile in vigoare emise de Ministerul Transporturilor.

Conducatorilor auto carora li s- au suspendat permisele de conducere pentru abateri de la regulamentul privind circulatia pe drumurile publice nu li se va permite sa conduca autobuze sau autocamioane care transporta persoane sau marfuri in trafic interurban decat dupa efectuarea unui stagi de conducere (stabilit prin reglementarile in vigoare) pe alte tipuri de autovehicule, in transportul intern de marfuri, stagi care se va incheia cu o testare asupra cunostintelor profesionale.

Testarea va fi efectuata de seful formatiei de lucru.

Instruirea personalului

Instructajul de protectia muncii se va face pe faze, in conformitate cu prevederile Normelor generale de protectie a muncii in vigoare.

Instructajul periodic se va face lunar si la fiecare schimbare a tipului de autovehicul si/sau a incarcaturii transportate.

Persoanele desemnate (sefii formatiei de lucru) vor lua masuri pentru informarea conducatorilor auto asupra particularitatilor de conducere a autovehiculelor in caz de polei, mazga, ceata etc.

Dotarea cu echipament individual de protectie

Conducatorii auto care transporta marfuri periculoase vor fi dotati de catre sefii formatiilor de lucru si vor fi obligati sa utilizeze echipament de protectie in conformitate cu Acordul european privitor la transportul rutier international de marfuri periculoase si cu normele specifice de securitate a muncii.

Organizarea locului de munca

Persoanele fizice sau juridice care utilizeaza in activitatea lor mijloace auto trebuie:

- a) sa stabileasca traseele de acces la/de la drumurile publice precum si traseele interioare;
- b) sa asigure conditiile de parcare a autovehiculelor;
- c) sa asigure conditiile de efectuare a lucrarilor de intretinere si exploatare auto;
- d) sa asigure amenajarea si intretinerea in stare de circulatie a drumurilor de acces, a rampelor, a cheiurilor fixe si a locurilor de incarcare- descarcare a autovehiculelor;
- e) sa asigure descongestionarea drumurilor de acces si a spatiului de manevra pentru intrarea si iesirea la rampele sau la locurile de incarcare- descarcare a autovehiculelor;
- f) sa asigure marcarea si semnalizarea locurilor sau a zonelor periculoase in care se limiteaza viteza de circulatie a mijloacelor de transport ;
- g) sa asigure iluminatul pe timp de noapte a cailor de acces, a spatiilor pentru incarcarea- descarcarea si manevrarea autovehiculelor si a altor puncte de lucru periculoase;
- h) sa asigure instruirea persoanelor care piloteaza autovehicule.

Conditii tehnice pe care trebuie sa le indeplineasca autovehiculele

Pentru a asigura buna functionare a autovehiculelor in parcurs si pentru a evita defectiunile si accidente, autovehiculele trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii tehnice:

- a) dispozitivul de pornire automata sa fie in stare de functionare;
- b) volanul sa nu aiba joc mai mare de 15°;
- c) piesele mecanismului de directie sa nu prezinte defectiuni si uzuri (jocuri la articulatie, lipsa splinturi etc.);
- d) puntea fata precum si puntea (puntele) spate sa nu prezinte deformari sau alte defectiuni la elementele de fixare de cadrul autovehiculului;
- e) elementele suspensiei (arcuri lamelare si spirale, perne de aer, amortizoare etc.) sa nu prezinte defectiuni;
- f) rulmentii rotilor sa nu aiba jocuri care depasesc limitele stabilite in prescriptiile tehnice de functionare ale acestora;
- g) sistemul de alimentare al autovehiculelor sa nu aiba scurgeri de carburant sau fisuri, fiind interzise orice fel de improvizatii;
- h) carburatorul (pompa de injectie) sa fie bine fixat si reglat pentru a se evita orice scurgere de combustibil;
- i) rezervorul de carburant sa fie prevazut cu capac bine fixat si asigurat pentru a nu se deschide in timpul mersului, iar suporturile de sustinere si colierele de fixare ale rezervorului sa nu prezinte fisuri;
- j) instalatia electrica a autovehiculului sa fie in perfecta stare; sunt interzise legaturile improvizate, cablurile neizolate, sigurantele necalibrate, lipsa capacelor de protectie etc. care pot provoca scurt- circuite;
- k) bateria acumulatora sa fie in buna stare, bine fixata, acoperita si amplasata in asa fel incat bacurile sa nu se sparga in timpul mersului;
- l) sistemele de franare sa fie reglate corect si sa fie in perfecta stare de functionare;
- m) compresorul de aer sa fie in buna stare de functionare, astfel incat sa asigure presiunea si debitul corespunzator de aer, potrivit tipului anvelopei si autovehiculului;
- n) anvelopele sa fie de acelasi tip si de aceleasi dimensiuni si sa nu prezinte deformatii ce indica dezlipiri sau ruperi ale straturilor componente, iar presiunea sa fie cea prescrisa de fabricant. Nu se vor folosi anvelope a caror banda de rulare prezinta o uzura peste limita prevazuta de normele tehnice. Este interzisa folosirea anvelopelor resapate pe axa din fata;
- o) jantele si cercurile elastice nu trebuie sa prezinte deformatii ca urmare a uzurii si a loviturilor. Jantele vor fi bine fixate cu piulitele respective;
- p) teava de evacuare a gazelor arse va fi in buna stare, fara fisuri sau garnituri defecte si va fi prevazuta cu amortizor de zgomot (toba de esapament);

r) parbrizul si celelalte geamuri ale autovehiculului sa fie in buna stare si curate. Se interzice inlocuirea geamurilor cu geamuri de alta calitate decat cele prescrise de constructor, cu alte materiale sau cu geamuri care nu sunt corect fixate. Parbrizul va fi prevazut cu stergatoare in perfecta stare de functionare;

s) la autobuze, caroseria sa nu permita patrunderea apei, iar pentru spargerea geamurilor in caz de nevoie, autobuzele vor fi dotate cu ciocane speciale, amplasate la locuri accesibile.

Pentru mentinerea starii tehnice corespunzatoare a parcului de autovehicule, persoanele fizice si juridice care detin autovehicule trebuie:

- a) sa asigure si sa controleze efectuarea lucrarilor de intretinere a autovehiculelor in conformitate cu prescriptiile din Cartea tehnica a autovehiculului respectiv;
- b) sa organizeze baza tehnico- materiala necesara efectuarii in bune conditii a lucrarilor de intretinere zilnica a parcului de autovehicule pe care le detin;
- c) sa asigure conditii corespunzatoare de lucru;
- d) sa supravegheze operatiile de intretinere zilnica a autovehiculelor si a remorcilor urmarind executarea lor in conditii bune de catre conducatorii auto;
- e) sa asigure luarea masurilor de prevenire si de combatere a incendiilor la autovehicule si statiile de alimentare din incinta;
- f) sa verifice prin sondaj starea tehnica la plecarea si inapoierea din cursa cat si pe traseu a autovehiculelor, precum si a remorcilor si semiremorcilor;
- g) sa organizeze actiunea de depanare a autovehiculelor defecte pe trasee si sa asigure asistenta tehnica a autovehiculelor care circula in tranzit.

Se interzice plecarea in cursa a autovehiculelor care prezinta stare tehnica si estetica necorespunzatoare sau care depasesc limitele admise ale nivelului de zgomot sau concentratiile maxime admise ale noxelor in gazele de evacuare.

Se interzice plecarea in cursa a autovehiculelor destinate transporturilor de persoane care nu sunt amenajate in conformitate cu prevederile Regulamentului privind circulatia pe drumurile publice si ale prezentelor norme.

Conducatorii auto au obligatia ca, pentru asigurarea conditiilor tehnice ale autovehiculelor, sa verifice inainte de plecarea in cursa urmatoarele:

- a) instalatia de alimentare cu carburanti, instalatia electrica, instalatia de evacuare a gazelor arse (esapate), instalatia de incalzire, sistemul de directie, semnalizare, rulare si franare care trebuie sa fie in stare corespunzatoare si fara improvizatii;
- b) sa nu aiba atasate rezervoare suplimentare de combustibil, in afara celor montate de catre uzina constructoare;
- c) existenta si integritatea fizica si functionala a oglinzilor retrovizoare;
- d) usile sa fie in buna stare de functionare;
- e) sa confirme, prin semnatura pe foaia de parcurs, ca autovehiculul corespunde din punct de vedere tehnic.

Este interzisa circulatia autovehiculelor cu remorci, daca una din componentele sistemului de imperechere este defecta sau deteriorata.

Persoanele fizice sau persoanele juridice trebuie sa asigure ca in inventarul autovehiculului sa se gaseasca:

- a) lampa electrica portabila;
- b) dispozitivul de protectie impotriva saririi inelului de siguranta al jantei (pe timpul umflarii anvelopelor nedemontate);
- c) dispozitivul suplimentar pentru fixarea cabinei dupa rabatarea ei;
- d) doua capre pentru suspendarea autovehiculului;
- e) patru pene pentru asigurarea impotriva deplasarii necomandate a mijloacelor de transport in timpul remedierii defectiunilor tehnice, in diferite situatii ivite;
- f) manometru pentru verificarea presiunii pneurilor;
- g) trusa medicala de prim ajutor;
- h) trusa de scule si unelte, in buna stare, corespunzatoare tipului de autovehicul;
- i) cric corespunzator tonajului autovehiculului incarcat si suport de lemn pentru stabilitatea acestuia;
- j) doua triunghiuri reflectorizante sau dispozitiv de semnalizare a avariilor;
- k) manivela de pornire la motoarele cu aprindere prin scanteie;
- l) stingator, iar in cazul autovehiculelor care transporta incarcaturi usor inflamabile sau periculoase, cate doua stingatoare precum si lada sau sac cu nisip, o patura groasa si o lopata pentru imprastierea nisipului;

m) in functie de natura transportului, autovehiculul va fi dotat si cu alte mijloace in scopul preintampinarii accidentelor (frAnghii, prelate etc.);

n) pe timp de iarna, autovehiculele vor fi dotate, in plus, cu: huse pentru acoperirea mastii radiatorului, lanturi antiderapante, lopeti, nisip, sare etc.

Mijloacele auto care transporta persoane vor fi intretinute in stare buna de functionare si de curatenie, iar inainte de plecare in cursa, conducatorul auto va efectua:

a) starea geamurilor, a usilor, buna lor inchidere si functionare;

b) starea parasolarului de protectie montat deasupra parbrizului;

c) existenta si starea perdelelor de la geamuri si din spatele scaunului conducatorului auto;

d) etanseitatea sistemului de evacuare a gazelor esapate;

e) functionarea pe timp friguros a sistemului de incalzire din dotarea mijlocului de transport, astfel incat sa asigure incalzirea corespunzatoare a salonului autobuzului, fiind interzise orice improvizatii;

f) existenta oglinzilor retrovizoare, starea si amplasarea lor, astfel incat sa permita soferului sa supravegheze de la locul sau usile de la urcare, coborare, precum si carosabilul din spate.

Conducatorul auto al mijlocului auto cu remorca sau semiremorca cu greutate maxima mai mare de 750 kgf, va controla existenta si buna functionare a:

a) instalatiei de franare a remorcii sau semiremorcii actionata din cabina autovehiculului tragator;

b) lanturilor sau cablurilor pentru legarea suplimentara a remorcii de autovehiculul tragator;

c) dispozitivului care permite franarea (imobilizarea) rotilor cand remorcile sau semiremorcile sunt decuplate de autovehiculul tragator.

Se interzice plecarea in cursa daca se constata ca dispozitivele de mai sus nu sunt corespunzatoare.

Parcarea

Este interzisa parcarea autovehiculelor pe drumurile de trecere din garaj si din incinta unitatilor sau subunitatilor, precum si sub liniile electrice aeriene.

In timpul iernii, drumurile de acces, trotuarele, pasajele din parcare vor fi curatate de zapada sau de gheata, presarandu- se rumegus, zgura, nisip, sare etc.

La parcarea autovehiculelor pe locurile destinate acestui scop, conducatorii auto vor lua urmatoarele masuri:

a) vor asigura distanta de manevrare in siguranta dintre autovehicule si intre acestea si constructii;

b) vor opri motorul;

c) vor frAna autovehiculul;

d) vor scoate cheile din contact;

e) vor inchide si vor asigura prin incuiere usile cabinei;

f) vor scoate de sub tensiune instalatia electrica a mijlocului de transport, actionand intrerupatorul general (daca este cazul).

Se interzice folosirea flacarii deschise sau a altor surse de foc pentru pornirea motorului.

Se interzice parasirea autovehiculului cu motorul in functiune.

La locul de parcare sunt interzise:

a) efectuarea probelor de franare in mers. Acestea se vor efectua la standurile de incercare a eficientei sistemului de franare sau In zone special amenajate;

b) alimentarea cu combustibili sau lubrifianti;